

УДК 7.05:687.01

ЧУПРИНА Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ПРИНЦИП РОЗРОБКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО МОДНОГО ОДЯГУ В ІНДУСТРІЇ МОДИ

Мета. Сформулювання основних принципів розробки екологічно орієнтованих модних продуктів в сучасній індустрії моди.

Методика. Використані методи системного підходу до розробки модного одягу як продукту індустрії моди. Компаративний аналіз дозволив вивчити тенденції проектування актуального одягу як екологічно орієнтованого продукту, а також сформулювати методологічні прийоми адаптації до вимог модних інновацій при використанні в сучасній індустрії моди.

Результати. Встановлено, що на противагу концепції швидкого реагування «fast fashion» в індустрії моди поширюється концепція «еко-моди», представлена двома напрямками: удосконаленням властивостей екологічно орієнтованих натуральних матеріалів та артизанальних принципів створення актуального модного одягу. Обґрунтовано, що тенденції екологічності та створення етичних модних виробів все активніше впроваджуються в діяльність індустрії моди.

Наукова новизна. Визначено базові принципи ресурсозбереження для проектування сучасного одягу як продукту індустрії моди.

Практична значимість. За встановленими критеріями розробки екологічно орієнтованих модних продуктів можливе впровадження інноваційних ресурсозберігаючих технологій в проектування одягу масового виробництва.

Ключові слова: індустрія моди, модні тенденції, еко-мода, етичні продукти моди, «fast-fashion», апсайклінг, артизанальна мода.

Вступ. Загальновідомо, що одним з найбільш затребуваних напрямів розвитку індустрії моди на даному етапі є концепція швидкого реагування «fast-fashion». Враховуючи проектно-виробничі та рекламно-торгові чинники її функціонування, що постійно посилюються, слід зазначити, що вона займає провідне місце у сфері задоволення споживацьких потреб і бажань в сегменті модного одягу «mass-market». В свою чергу, діяльність суб'єктів виробничого і торгового секторів індустрії моди, що працюють в рамках концепції «fast-fashion», орієнтована на виробництво та подальший збут великих тиражів колекцій модного одягу низької якості та собівартості, а також на стимулювання споживання і скорочення циклу морального старіння продуктів моди.

На сьогодні створено багато електронних ресурсів, в яких обговорюються питання розвитку моди та формування модних тенденцій. Проте, в багатьох публікаціях дається лише описова констатація тих або інших фактів, проектів та подій, що стосуються перспектив розвитку екологічно орієнтованих інноваційних технологій в індустрії моди. Проте, комплексність цього питання розглядається, скоріше в площині промислового дизайну чи дизайну середовища. Що стосується сфери розробки модного одягу, то певні системні дослідження щодо удосконалення критеріїв та засобів проектування модного одягу в контексті екодизайну були здійснені в наукових працях Т.В.Ніколаєвої [1], Н.В. Чупріної [2], [3], Ж.В. Агафонової [4]. Результати аналізу комерційних та культурних зв'язків, включно із сировиною, стратегією бізнесу, психологією споживачів та перспективними технологіями оприлюднено англійськими науковцями К.Гейл та Я. Кауром [5]. Проте, багато ЗМІ, які висвітлюють питання моди і індустрії модного одягу, все частіше говорять про зростаючу нестабільність швидкоплинних методів задоволення споживацького попиту, оскільки не представляється можливим розробляти і виготовляти одночасно якісний і дешевий одяг (особливо масовими тиражами), враховуючи при цьому швидку зміну тенденцій моди з одного боку, і екологічно орієнтовані стандарти виробництва і споживання з іншого.

Постановка завдання. Таким чином, питання розробки і виробництва екологічних матеріалів та екологічно орієнтованих модних продуктів (останнім часом, все частіше дизайнери і аналітики моди в цьому контексті використовують термін «етичних модних продуктів») все активніше розробляються індустрією моди. Відповідно, в даній статті розглядаються критерії і чинники пошуку

універсальних функціональних проектних рішень, покликаних задовольняти вимоги екології і масового споживання одночасно.

Результати дослідження. В цьому контексті багато дизайнерських і фабричних брендів як суб'єкти індустрії моди, розробляють і впроваджують окремі лінії виробництва модного одягу і аксесуарів, щоб підвищити інтерес клієнтів, які відносяться до питань екологічності та етичності модних продуктів вимогливіше і відповідальніше.

При цьому, переважна більшість проектно-виробничих компаній, як транснаціональних, так і локальних, часто обмежуються прийомом «greenwashing», так званим «зеленим камуфляжем», інвестуючи значні засоби в розробку і впровадження елементів екодизайна у фірмовий стиль компанії або окремих її продуктів, тим самим демонструючи етичніше відношення до екологічних проблем. На жаль, найчастіше такі маркетингові прийоми покликані лише збільшувати об'єми продажу.

Так, Лондонська консалтингова компанія Livia Firth of Eco Age, яка співпрацює з багатьма суб'єктами індустрії моди, прогнозує, що незабаром дизайнерські та фабричні бренди, що працюють в сегменті «fast-fashion», будуть вимушені змінити свої бізнес-підходи до розробки і виробництва модного одягу, в той час як вони виготовляють її «в таких об'ємах і за такими смішними цінами, що їх зусилля стійкості – незалежно від того, наскільки вони щирі - це всього лише форма «greenwashing» [6].

Крім того, ЗМІ, які висвітлюють діяльність індустрії моди, все частіше публікують інформацію про те, що «...бренд H & M створює свідому колекцію, зроблену з органічної бавовни та переробленого поліестера; Puma створила біорозкладану колекцію InCycle; Adidas створює стійкі продукти; Zara відкриває екоефективні магазини; GAP впроваджує програму поліпшення умов життя робітниць швейних цехів...» [7]. Хоча, як правило, подібні прийоми відносяться до «зеленого камуфляжу», а не до формування «етичності» модних продуктів, оскільки прийнято вважати, що «стійкість» екодизайна та споживання «fast-fashion» несумісні.

З іншого боку, як показує досвід Greenpeace та інших екологічно орієнтованих організацій, широкі шари споживачів можуть впливати на політику модних дизайнерських брендів індустрії моди, продукти яких використовують в повсякденному житті.

Отже, тенденції екологічності та створення етичних продуктів моди все активніше впроваджуються в індустрії модного одягу. Як було сказано вище, найдоступнішим способом залучитися до екодизайну є придбання і використання модного одягу чи аксесуарів з «зеленими» елементами фірмового стилю або натуральними відтінками колориту. Ця тенденція стає все більш поширеною, проте має відношення, швидше, до соціальних аспектів модної свідомості, ніж до розробки етичних продуктів моди.

Дизайнери та дизайнерські бренди, які створюють дійсно екологічно орієнтовану моду, характеризують основну концепцію своєї творчості як «універсальність, стійкість, унікальність». Їх основна мета – створювати модний, актуальний, затребуваний одяг і аксесуари, на виготовлення яких не витрачається багато ресурсів і матеріалів, а ті, що використовуються, є натуральними і унікальними в своїй обробці.

У ЗМІ, що висвітлюють питання моди, одяг, якому властиві такі риси, характеризується як «еко-мода». Основними об'єктами еко-моди прийнято вважати предмети одягу і аксесуарів, виконані з натуральних, екологічно якісних матеріалів, виготовлених за допомогою спеціальних нетоксичних технологій та індивідуальної, часто ручної, обробки. Сировиною для створення таких матеріалів є, як правило, органічні речовини і об'єкти навколишнього світу (рослини, вирощені без обробки пестицидами; морські організми; деякі продукти переробки органічної сировини; вовна і шкури різних тварин; і в широкому асортименті варіанти їх імітації із збереженням початкових властивостей матеріалів). Вибираючи матеріали для своїх моделей, дизайнери керуються двома принципами:

- екологічність і натуральність матеріалу, його сировинного складу і технології виготовлення чи обробки;
- походження матеріалів, орієнтоване на збереження навколишнього середовища, що, у свою чергу, робить матеріали нешкідливими для здоров'я споживача.

Багато дизайнерських брендів звертають підвищену увагу на питання обліку кількості ресурсів, які споживаються при проектуванні, виробництві, експлуатації чи утилізації продуктів індустрії моди, і вибирають якнайменш ресурсоемні і найбільш оптимальні технології та варіанти.

За останні 5 – 7 років тенденції екодизайна та еко-моди набули широкої популярності в індустрії моди, як серед дизайнерів, так і серед споживачів. Не дивлячись на те, специфіка виготовлення такого модного одягу, формує ціну на нього в 3 – 4 рази вище, ніж на «не екологічні» аналоги, у еко-моди з кожним вдень стає все більше прихильників, від знаменитостей до представників середнього класу. Таким чином, цільова споживацька аудиторія екологічно орієнтованої моди має стійку тенденцію до розширення.

Активно сприяють цьому і мас-медіа, що висвітлюють питання моди і модної індустрії. Так, зокрема, «журнал Elle презентував свій «зелений номер», присвячений екологічно чистим продуктам ще в травні 2006, повторивши експеримент і в травні цього року. «Зелені номери» також виходять у журналів Shape, Vanity Fair, Rolling Stone Magazine та ін. Певні масові марки одягу намагаються частково «озеленюватися» – Nike, H&M і Gap купують еко-тканини для деяких своїх ліній, Marks and Spencer щосили спонсорує еко-моду, а Levi's і Seven for All Mankind запускають лінії еко-дружніх джинсів» [8].

Найбільш життєстверджуючим підтвердженням факту, що еко-мода стає все більше популярною як серед дизайнерів, так і серед споживачів, є модні тенденції, пропоновані відомими Будинками моди і дизайнерськими брендами на сезон осінь-зима 2014/15. За результатами оглядів колекцій, представлених на Тижнях Моди Мілана, Парижа, Нью-Йорка, Лондона, можна назвати декілька трендів, заснованих на принципах екодизайна:

1. Хутро:

- Здається, що багато дизайнерів вирішили дещо забруднити хутро перед тим, як моделі опиняться в ньому на подіумі, і це як мінімум – дуже практичний декоративний ефект [9], [11].
- Якщо Ви коли-небудь хотіли купити божевільну шубу, але соромилися, цього сезону Ви можете собі це з легкістю дозволити. У безмежно сміливих шубах ходитимуть всі наймодніші дівчата [9], [10].
- Стрижена овчина, норка або будь-який інше хутро виглядає затишно і розкішно одночасно. У майбутньому сезоні робіть ставку на бежевий колір [9].

2. Натуральні вовняні тканини рельєфної структури:

- Пальто-плед: об'ємний і комфортний розкішний плащ-намет з кашеміру ідеальний для осіннього вечора – і не тільки [10], [12].
- Пальто «в підлогу»: у немов знятому з чоловічого плеча довжелезному пальті навіть в холод в міні-сукні не пропадеш [10], [11].
- Вистібані тканини: улюблений прийом виробників британського мисливського одягу модним дизайнерам здається доречним для використання в створенні повсякденних і навіть коктейльних суконь [9], [12].

3. Трикотаж:

- Розтягнуті светри з рельєфної пряжі, смішні в'язані штанці, а також сукні, пальта і спідниці – найважливіша тенденція [11].
- Мохер: забудьте про светр з ангори – в наступному сезоні станьте ще сміливішим – купіть собі яскраве пальто, сукню, спідницю або навіть брюки з пухнастої вовни [10], [11], [12].
- Особливу увагу в прийдешньому сезоні дизайнери приділяють кашеміру. Об'ємні светри з кашеміру – головний must-have сезону. Як декоративні елементи застосовуються шпильки, бахрама, волани і навіть імітація мотузок. До слова, светри нині – зовсім не нудні предмети гардероба, необхідні для утеплення, а самодостатні речі [13].

4. Багатошаровість:

- Тренд багатошаровості – це тренд, розроблений дизайнерами спеціально для зимового часу. Для того, щоб ніхто не дорікнув несмаком, коли потрібно сильніше утеплитися! Підійде практично будь-який варіант, аж до того, що можна спробувати надіти декілька светрів поверх вечірньої сукні, а в завершення образу накинути на плечі хутрянний жилет і не боятися виглядати неакуратно [14].

- Головною особливістю багат шарових нарядів є поєднання елементів гардероба різної довжини. У таких образах можна успішно ставити експерименти з кольором і текстурою нарядів. Але з багат шаровістю варто поводитися доволі акуратно. Потрібно об'єктивно оцінити свою фігуру, тому що за рахунок накладення декількох тканин або речей, можна її візуально погіршити [11], [14].
- Багат шаровість ідеально підходить худим і високим дівчатам – у такому разі, політ фантазії необмежений. Якщо ж ви знаєте свої недоліки, то з багат шаровістю краще не експериментувати. Надягаючи багат шаровий одяг, головне – не переборщити. Критично розглядайте себе: якщо якась деталь виглядає зайвою - негайно її ліквідууйте! [14]

Таким чином, можна констатувати, що використання натуральних матеріалів в індустрії моди формує актуальні тренди, і не тільки в поточному сезоні. Крім того, відмова від токсичних технологій виробництва модних продуктів є однією з компонентів турботи, що становлять, про здоров'я споживача. Сучасна наука знаходиться в постійному пошуку способів створення і масового виробництва тканин і матеріалів для індустрії моди, які були б екологічно орієнтованими і економічно доступними.

На жаль, на даному етапі більшість інноваційних принципів розробки матеріалів для одягу заснована на технологіях переробки нафтопродуктів чи їх похідних речовин. Проте, з'являються компанії, які здійснюють експерименти зі створення текстильних матеріалів на основі іншої сировини, наприклад, цукрового очерету або переробки використаних матеріалів. Зокрема, існує технологія переробки використаних пластикових пляшок або вживаного одягу, який не підлягає реставрації, в тонкі полімерні нитки, з яких виробляють нові матеріали для одягу. Цей напрям екодизайна називається ресайклінг (recycling) та апсайклінг (upcycling) і орієнтований на певного цільового споживача [2]. Крім того, набирають популярності методи отримання сировинної текстильної пряжі з рисової соломи, пташиного пір'я або лушпиння пшениці. Одяг, вироблений з матеріалів, в основі яких лежить така сировина, має властивості натуральних матеріалів і є екологічно орієнтованим. На сьогодні виробництво одягу з таких матеріалів з технологічних та економічних причин не може бути поставлене на промислову основу, а тому мода на такі предмети і колекції одягу існує в контексті індивідуальних розробок і відноситься до напрямку «артизанальної моди» (від англ. artisanal – ремісничий).

Отже, як видно з проведеного аналізу, в сучасній індустрії моди все активніше реалізуються принципи екодизайна та впроваджуються тенденції еко-моди. При цьому останнім часом все частіше застосовуються прийоми імітації матеріалів тваринного походження із збереженням початкових властивостей цих матеріалів, про що згадувалося вище. Так, зокрема, розроблені і запатентовані декілька екологічно орієнтованих етичних замінників шкіри:

- папір, хоча, на перший погляд, складно повірити, що папір за своїми функціональними властивостям аналогічний шкірі. Але, при цьому, варто пам'ятати, що з пресованого паперу виробляють навіть меблі. Цей принцип втілює в серії Carta Giapponese ексклюзивних дамських сумочок в 2013 році дизайнер Bottega Veneta;
- пробка: як матеріал для виготовлення взуття використовувалася ще під час Другої світової війни, в рамках програми «Utility», розробленої урядом Великобританії. Пробка широко застосовується як один з найбільш екологічно чистих матеріалів, оскільки є органічним продуктом на основі пробкового дерева. Природна зернистість пробкового дерева також є благодатною основою для створення авторських сумок і взуття такими Будинками моди і дизайнерськими фірмами як Chanel, Louboutin та Charlotte Olympia;
- воцена бавовна: вважається, що цей гнучкий, водонепроникний, легкий при очищенні матеріал є ідеальним замінником шкіри. Легкість очищення дозволяє економити засоби самого процесу хімічного чищення, а також сприяє збереженню навколишнього середовища від хімічних речовин для очищення;
- камінь: новий унікальний вид шкіри створюється з розшарованого каміння, наділеного оксамитовим сірим оздобленням і застосовується для виготовлення сумок, ременів та інших шкіргалантерейних, а також ювелірних виробів;
- кора дерева: даний матеріал виготовляється зі швидко поновлюваних сортів деревини, які,

після нетоксичної хімічної обробки, набувають властивостей гнучкості і міцності. Це дозволяє використовувати матеріали, одержані на їх основі, для піджаків, жилетів, брюк і т.п. Крім того, на основі цього матеріалу можна створювати унікальні авторські текстуровані ефекти для взуття та шкіргалантрейних виробів, що і продемонстрував в своїй колекції сезону весна-літо 2014 дизайнерський бренд Dolce & Gabbana.

На підставі проведеного аналізу можна констатувати, що принципи екодизайна активно впроваджуються в діяльність суб'єктів індустрії моди. За останні роки багатьма Будинками моди і дизайнерськими брендами розроблені критерії впровадження екологічно орієнтованих технологій у створення етичних продуктів моди. На протипагу концепції швидкого реагування «fast fashion» в індустрії модного одягу набирає популярності концепція еко-моди, представлена двома напрямками: удосконаленням властивостей екологічно орієнтованих натуральних матеріалів і артизанальних принципів створення модного одягу як продукту індустрії моди.

Висновки. В результаті проведеного дослідження можна сформулювати основні принципи функціонування екодизайна в індустрії моди:

- підтримка дрібних компаній – суб'єктів індустрії моди в контексті відстежування екологічно орієнтованих джерел їх модної продукції;
- індивідуальне виготовлення модного одягу і аксесуарів;
- використання тканин і матеріалів, виготовлених на місцевих виробництвах;
- придбання матеріалів високої якості, оскільки це сприяє кращому експлуатаційному догляду за ними і більш тривалому терміну їх служби;
- придбання одягу і взуття, яке підлягає ремонту;
- придбання уживаних предметів одягу у хорошому стані, оскільки це свідчить про їх довговічність;
- протистояння синдрому бездумного споживання чи користолюбства і максимально можливе використання існуючих предметів одягу;
- як альтернатива новій покупці – тимчасовий обмін предметами одягу з друзями чи однодумцями.

Таким чином, з погляду споживача, необхідно адекватно оцінювати зусилля Модних Будинків і дизайнерських брендів, які використовують якнайменші ресурсоємні технології розробки екологічно орієнтованого модного одягу як продукту індустрії моди.

Список використаної літератури

1. Ніколаєва Т.В. Застосування принципів енергозбереження в художньому конструюванні одягу з використанням біоаналогів / Т.В. Ніколаєва, Т.І. Ніколаєва // Вісник КНУТД. – К., 2013. – № 6 (74). – С. 238 - 244
2. Чупріна Н.В. Апсайклінг та його визначення як напрямку екодизайну в сучасній індустрії моди / Н.В. Чупріна, М.Б. Сусук // Вісник ХДАДМ. – Харків, 2014. – № 3. – С. 38-41
3. Чупріна Н.В. Енергозберігаючі технології екодизайну у створенні сучасного одягу як продукту індустрії моди / Н.В. Чупріна // Вісник КНУТД. – К., 2013. – № 6 (74). – С. 245 - 253
4. Агафонова Ж.В. Экологические проблемы в дизайне одежды [Электронный ресурс] / Ж.В. Агафонова / сайт Архитектон: известия вузов. – Екатеринбург, 2011. - Режим доступа: http://archvuz.ru/2011_22/76
5. Гейл К. Мода и текстиль: рождение новых тенденций / К.Гейл, Я. Каур; перевод с англ. Т.О.Ежов; науч. ред. Т.В. Кулахметова. – Минск: Гревцов Паблицер, 2009. – 240 с.
6. Greenwashing – зеленый камуфляж или отмытие бренда [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://rodovid.me/rodovid/greenwashing_zeleny_kamufflash.html
7. Greenwashing. Consumers confronted by dubiously 'conscious' fashion [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://america.aljazeera.com/articles/2014/5/19/consumers-greenwashingfashion.html>
8. Що таке екомод? [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ecolifestyle.com.ua/fashion.html>

9. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.vogue.ru/fashion/trends/fall_14_trend_report/
10. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: modniy-gid.ru/modnye-tendencii-osen-zima-2014-2015/
11. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: style.passion.ru/.../modnye-tendentsii-sezona-osen-zima-2014-2015-78-f...
12. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: trendy-u.ru/tag/modnye-tendencii-osen-zima-2014-2015/
13. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://style.passion.ru/uroki-stilya/kak-odevatsya-stilno/bazovyi-garderob.htm>
14. Модні тенденції сезону осінь-зима 2014/15 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://ivona.bigmir.net/beauty/trands/385223-Kak-uteplit-sja-zimoj-Stilnaja-mnogosljnost>

РЕСУРСОСБЕРЕЖЕНИЕ КАК ПРИНЦИП РАЗРАБОТКИ ЭКОЛОГИЧЕСКИ ОРИЕНТИРОВАННОЙ МОДНОЙ ОДЕЖДЫ В ИНДУСТРИИ МОДЫ

ЧУПРИНА Н.В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Формулировка основных принципов разработки экологически ориентированных модных продуктов в современной индустрии моды.

Методика. Используются методы системного подхода к разработке модной одежды как к продукту индустрии моды. Компаративный анализ позволил изучить тенденции проектирования актуальной одежды как экологически ориентированного продукта, а также сформулировать методологические приемы адаптации к требованиям модных инноваций при использовании в современной индустрии моды.

Результаты. Установлено, что в противовес концепции быстрого реагирования «fast fashion» в индустрии моды распространяется концепция «эко-моды», представленная двумя направлениями: усовершенствованием свойств экологически ориентированных натуральных материалов и артизанальных принципов создания актуальной модной одежды. Обосновано, что тенденции экологичности и создания этических модных изделий все активнее внедряются в деятельность индустрии моды.

Научная новизна. Определены базовые принципы ресурсосбережения для проектирования современной одежды как продукта индустрии моды.

Практическая значимость. По установленным критериям разработки экологически ориентированных модных продуктов возможно внедрение инновационных ресурсосберегающих технологий в проектирование одежды массового производства.

Ключевые слова: *индустрия моды, модные тенденции, эко-мода, этические продукты моды, «fast-fashion», апсайклинг, артизанальна мода.*

RESOURCE-SAVING AS AN ELABORATION PRINCIPLE OF ECOLOGICALY ORIENTED FASHIONABLE CLOTHES IN FASHION INDUSTRY

CHOUPRINA N.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Formulation of basic principles of development of the ecologically oriented fashionable products in modern fashion industry.

Methodology. The methods of systems approach to development of fashionable clothes as to the product of fashion industry are used. The comparative analysis put into practice to study the tendencies of planning of actual clothes as the ecologically oriented product, and also to formulate the methodological receptions of adaptation to the requirements of fashion innovations at the use in modern industry of fashion.

Findings. It is set that in the counterbalance of conception of the rapid reacting «fast-fashion» the conception «eco-fashion» spreads in fashion industry. It is represented by two directions: the improvement of properties of the ecologically oriented natural materials and the artisanal principles of creation of actual fashionable clothes. It is grounded, that the tendencies of ecological and ethics fashionable wares creation are more active and inculcated in fashion industry.

Originality. Basic principles of resource-saving are adapted for design of modern clothes as product of fashion industry.

Practical value. On the established criteria of development of the ecologically oriented fashionable products it is possible to introduce the innovative resource-saving technologies in planning of clothes for mass-market.

Keywords: *fashion industry, fashion tendencies, eco-fashion, ethics products of fashion, «fast-fashion», upcycling, artisanal fashion.*

УДК 687.016.5

ВИННИЧУК М.С., КОЛОСНІЧЕНКО М.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ПРОЕКТНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИРОБНИЦТВА ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Мета. Експериментально дослідити наявність та характер взаємозв'язку між основними параметрами базових конструкцій суконь жіночих.

Методика. Використано традиційні та сучасні методи дослідження: системно-структурний аналіз, методи математичного моделювання, регресійний аналіз, методи математичної статистики.

Результати. На основі проведеного експериментального дослідження визначено величини основних параметрів конструкцій суконь жіночих з вишивними рукавами.

Наукова новизна. Вперше експериментально досліджено характер взаємозв'язку між основними параметрами базових конструкцій суконь жіночих. Встановлено регресійні залежності між конструктивними параметрами, які забезпечують побудову конструктивного вузла «пройма – окат рукава» в просторі.

Практичне значення. Розроблено номограму для визначення величин основних конструктивних параметрів базових конструкцій плечового жіночого одягу, яка має практичне значення при розробці базових конструкцій нових моделей одягу.

Ключові слова: вишивний рукав, проекційна прибавка, конструктивні параметри, кореляція, номограма.

Вступ. Аналіз розвитку швейної галузі України свідчить про активне використання автоматизованих двовимірних систем (2D), які застосовують традиційні розрахунково-графічні методи конструювання одягу, а низка функцій автоматизованих систем дозволяє пришвидшити процес побудови конструкцій. Ці методи побудови ґрунтуються на наближених розрахунках, що знижує рівень якості і точність побудови деталей виробу. Для перевірки отриманих розгорток та коригування балансу виробу здійснюються переходи від двовимірних креслень до просторового образу одягу і навпаки, з подальшим уточненням конструкції, що суттєво вповільнює процес проектування.

Альтернативою для скорочення етапу перевірки якості посадки плечового виробу є тривимірні технології (3D), які реалізують візуалізацію просторової форми виробу. Розроблений метод [1] дозволяє забезпечити проектування конструктивного вузла «пройма – окат рукава» без додаткових перевірок, що значно скорочує час на розробку конструкції. Для використання розробленого методу необхідна інформація стосовно ряду величин проекційних прибавок, вимірювання яких не передбачено нормативними документами. Отримання таких даних дозволить скоротити час проектної підготовки виробництва та забезпечити зниження витрат матеріалів в процесі розробки нових моделей.

Постановка завдання. Для встановлення зв'язку між параметрами конструкції з вишивними рукавами, які забезпечують формоутворення конструктивного вузла «пройма – окат рукава», необхідно дослідити величини конструктивних параметрів лінії пройми та рукава, провести